

Samenvatting

Gemeente Maastricht verzorgt de inkoop voor jeugdhulp voor de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Hiervoor zijn in 2018 twee dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Eén op het gebied van begeleiding (DVO begeleiding jeugd) en een voor de overige vormen van jeugdhulp zoals pleegzorg, verblijf en behandeling (DVO jeugdhulp, looptijd tot en met 2022). De DVO begeleiding jeugd heeft een looptijd tot en met 31-12-2020 en is in 2020 met een jaar verlengd. Het college heeft besloten deze laatste DVO nogmaals te verlengen tot en met 31-12-2022. De DVO jeugdhulp loopt tot en met 31-12-2022.

Het college heeft tevens besloten om de bijlagen voor 2022 bij beide DVO's in overleg met de zorgaanbieders te actualiseren. De belangrijkste wijzigingen zijn een aanpassing van de zorgtarieven (indexeren en in enkele gevallen opnieuw vaststellen) en een beperking van de maximale winst die zorgaanbieders mogen realiseren en een beperking van de dividenduitkering die zorgaanbieders aan hun aandeelhouders mogen doen.

Beslispunten

1. In te stemmen met de verlenging van de DVO Begeleiding Jeugdhulp tot 01-01-2023.
2. In te stemmen met de voorgestelde aanpassingen inkoop jeugdhulp 2022 voor de DVO's Jeugdhulp en Begeleiding Jeugd en daartoe de gewijzigde bijlagen bij de DVO's voor 2022 vast te stellen (bijlagen B_1 tot en met B_7).
3. In te stemmen met indexering van de tarieven per 01-01-2022 op basis van de OVA en de PPC-index omtrent materiële kosten (Ambulant 3,63%, Groepsbegeleiding en groepsbehandeling 3,49%, Verblijf 3,27% en Consultatie 3,87%) (bijlagen B_1 en B_2).
4. In te stemmen met de herberekende tarieven 2022 (Bijlage B_9).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 7 december 2021:

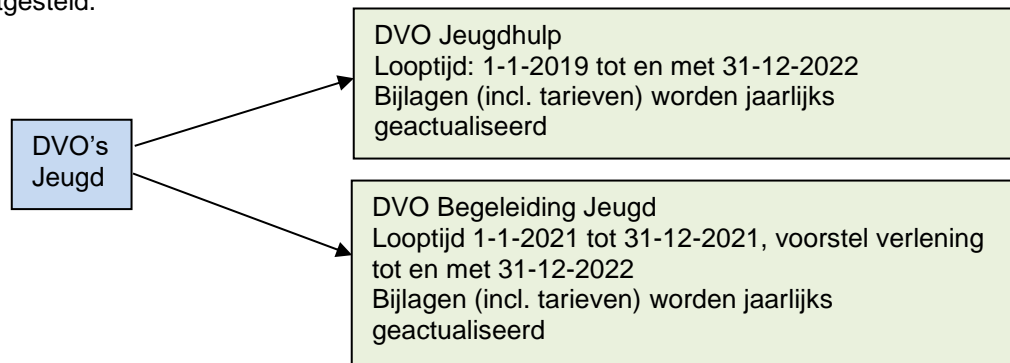
Conform.

1. Aanleiding

De huidige dienstverleningsovereenkomst (hierna: DVO) met zorgaanbieders voor de dienstverlening jeugdhulp loopt door tot en met 2022 en voor begeleiding jeugd tot en met 2021.

De bijlagen bij de DVO's, die altijd al een looptijd van een jaar hebben, dienen jaarlijks opnieuw te worden vastgesteld.

Het Transformatieplan 2023 Jeugdhulp Regio Zuid Limburg waartoe eerder is besloten voorziet in een algehele herijking van de inkoop van jeugdhulp ingaande 2023. Daarbij gaat het zowel om andere verwervingsstrategieën (inkopen of subsidiëren) als het anders ordenen van de jeugdhulpverlening (van arrangementen naar sectoren/doelgroepen). Bij de definitieve invulling hiervan zal de bekostigingsvorm per segment een belangrijke plaats innemen om daarmee een bijdrage aan het terugdringen van de tekorten op de jeugdhulp te leveren. En tevens om een meer passende en gedifferentieerde vorm van financiering per segment te realiseren.

2022 is een overgangsjaar waarin de huidige open house inkoop met een jaar wordt gecontinueerd. Enerzijds omdat de DVO Jeugdhulp doorloopt tot 2023 en we daaraan contractueel gebonden zijn, anderzijds omdat de transformatie van de gehele jeugdhulp nog niet voor 2022 afgerond kan worden.

Deze open house inkoop met de daaronder liggende arrangementensystematiek en bijbehorende bekostiging is bij de start van de decentralisaties voor alle jeugdhulp toegepast. Dit model begint inmiddels te knellen en is niet langer voor alle arrangementen passend. Gelet op het karakter van dit overgangsjaar is ervoor gekozen de inkoop 2022 zo beleidsarm mogelijk uit te voeren, via ontwikkeltafels in mei en september. Geen ingrijpende systeemwijzigingen dus en met handhaving van de huidige arrangementensystematiek en onderliggende bekostiging via uniforme tarieven. Wel met enkele redactionele verduidelijkingen en verfijningen in de arrangementenbeschrijvingen om daarmee een correcte toewijzing door de gemeentelijke toegangen te faciliteren. Daarmee wordt een strakkere sturing op de kostenontwikkeling mogelijk. Deze zijn in de bijlagen opgenomen. De belangrijkste wijzigingen worden in dit collegevoorstel kort aangestipt.

De verwachting is dat een scherpe toewijzing aan de voorkant van de zorgverlening bijdraagt aan de kostenbesparing. Mede daarom is in Maastricht in het kader van het noodplan jeugdhulp ook het budgetbeheer nadrukkelijker bij de toegangsteams verankerd. Tevens wordt sterker gestuurd op de toewijzing via de alternatieve route, de externe verwijzers zoals huisartsen.

De beleidsarme insteek voor de inkoop 2022 laat echter onverlet dat de huidige mogelijkheden worden benut om tot een betere kostenbeheersing te komen. Een belangrijk element hierin is de introductie van een winstmaximum van 10% van de jaaromzet met daaraan gekoppeld de verplichting het meerdere terug te storten in de gemeentekas in de bijlage kwaliteitseisen. Tevens is een verbod opgenomen om meer dan 10% dividend uit te keren. En ten slotte is naar analogie van de Wet normering topinkomens (Wnt) 80% van de Wnt-norm als maximum gesteld aan het ondernemersloon van de vrijgevestigde zelfstandige zorgaanbieders.

De stuurgroep Jeugd heeft op 10 september 2021 positief geadviseerd aan centrumgemeente Maastricht over dit pakket aan maatregelen voor 2022. Deze maatregelen zijn vervolgens besproken in de Ontwikkeltafel Jeugd van 17 september 2021 (bijlagen B_1 tot en met bijlage B_8).

De uitkomst van de ontwikkeltafel is positief ten aanzien van de voorgelegde contractaanpassingen zodat het college van de centrumgemeente Maastricht derhalve op basis van de centrumregeling de contractstukken 2022 nu kan vaststellen. Wel is na afloop van de ontwikkeltafel discussie geweest over het te hanteren indexpercentage voor de tarieven 2022, hetgeen nog tot een aanpassing van de tarieven in de desbetreffende bijlage 9 heeft geleid. Dit had te maken met het na de ontwikkeltafel door de NZA gepubliceerde indexpercentage, dat hoger lag dan het eerder door de NZA gepubliceerde indexcijfer. In uw college van 23 november bent u hierover bij memo van wethouder Jongen geïnformeerd. In de paragraaf financiën van dit voorstel wordt op de financiële consequenties ervan nog nader ingegaan.

Met de vaststelling van de contractstukken 2022 kan vervolgens worden overgegaan tot daadwerkelijke contractering van de jeugdhulp voor 2022 voor de regio. Dit proces dient in december 2021 te worden afgerond.

2. Context

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet en het bieden van zorgcontinuïteit aan onze burgers. Voor wat betreft de inkoop van jeugdhulp werken we daarbij samen met alle Zuid-Limburgse gemeenten. Maastricht vervult daarbij de rol van centrumgemeente.

Op basis van de gemeenschappelijke regeling verzorgt de centrumgemeente Maastricht de inkoop jeugdhulp voor de regio Zuid-Limburg, binnen de kaders van het regionale beleidsplan en de Jeugdwet. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de inzet van de jeugdhulp via hun eigen toegangsteams.

3. Gewenste situatie

Via de inkoop van jeugdhulp willen we beter kunnen sturen op de gemeentelijke toegangen en zorgaanbieders om zo tot efficiëntere en effectievere inzet van hulp te komen. Er vindt via het Transformatieplan jeugd 2023 onderzoek plaats naar nieuwe inkoopstrategieën voor de periode na 2022.

Vooruitlopend op een integrale herziening van de inkoopstrategie Jeugd zijn inmiddels al enkele andere vormen van Jeugdhulp op een andere manier dan via open house verworven:

- Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg: vanaf medio 2019 uitgevoerd door Xonar en een aantal onderaannemers via lumpsum
- Gecertificeerde Instellingen: via doorlopende subsidieregeling vanaf 2019 ingangsdatum 1-1-2019
- JeugdzorgPlus: nieuw contract voor 2021 met ViaJeugd op basis van lumpsum
- Leefhuizen: middels inkoop sinds 2021.

Voor de zorgaanbieders geldt als belangrijkste thema dat we ook in 2022 reële en actuele, vergoedingen voor vergelijkbare dienstverlening afspreken. Gemeenten zijn hier op grond van jurisprudentie ook toe verplicht. Het voorliggende pakket, met aanvullend nog een aanpassing van het gehanteerde indexpercentage, voorziet hierin.

Uitgangspunten met betrekking tot de tarieven:

- Opbouw vanuit reële kosten;
- Uniforme tarieven;
- Arrangementstarief is een gemiddelde voor soortgelijke zorg;
- Flexibiliteit om de zorgvraag zo goed mogelijk te beantwoorden.

De tarieven zijn m.i.v. 2017 opgebouwd op basis van een aantal uitgangspunten m.b.t. benodigde ureninzet en in te zetten expertise (opleidingsniveau). Om deze op een reëel peil te houden worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd c.q. herberekend waar bijvoorbeeld landelijk verschuivingen in inzet (kwalitatief en/of kwantitatief) zichtbaar zijn. Dat kan meer- maar ook minder inzet zijn.

Beide DVO's zijn gebaseerd op de outputgerichte uitvoeringsvariant. Hierbij wordt op basis van de complexiteit van de problematiek en de benodigde intensiteit van ondersteuning een arrangement toegekend om aan een vooraf afgesproken resultaatdoelstelling te werken.

Uitgangspunt is dat de gemeente een reële prijs voor de geleverde zorg betaalt, terwijl de arrangementen de ruimte bieden voor flexibiliteit in de dienstverlening door de professional, zodat die datgene aan zorg kan leveren wat noodzakelijk is (maatwerk). De eis van reële tarieven voor de geleverde zorg is ook met de voorliggende voorstellen voor 2022 gewaarborgd.

Het voorstel is om de huidige arrangementen naar het meest recente indexcijfer van de NZA te indexeren. De Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (hierna: OVA) voor 2022 is door de NZA recentelijk vastgesteld op 3,87%. Hiermee wordt ook recht gedaan aan de huidige cao-onderhandelingen, waar voor zorgaanbieders voor 2022 naar verwachting flinke kostenstijgingen uit naar voren komen. Onze inschatting is dat werkgeverslasten zullen dalen. Voor de volledigheid bedraagt de prijsstijging materiële kosten 1,83%.

Samenvattend betekent dit dat de indextarieven als volgt zijn:

Ambulant:	3,63%
Groep:	3,49%
Verblijf:	3,27%
Consultatie:	3,87%

De verschillen in de indexering worden veroorzaakt door de mixverhouding kosten OVA en materiële kosten per soort product.

Bijlage B_1 en B_2: Tarieven en arrangementsbeschrijvingen jeugd:

De arrangementbeschrijvingen zijn door het Inkoopteam Sociaal Domein samen met een afvaardiging van beleid jeugd Zuid-Limburg en de gemeentelijke toegangsteams besproken waarbij de input vanuit de toegangsteams is meegenomen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- Verlenging van de arrangementen verblijf intensief specialistisch en Verblijf Zeer Intensief totdat GIK-J gegund is (voor het geval deze datum na 01-01-2022 komt te liggen, vangnetbepaling);
- Verduidelijking dat het de verantwoordelijkheid van de aanbieder is dat vervoer tot zijn verantwoordelijkheid behoort;
- Duidelijke definiëring van directe en indirecte tijd t.b.v. de berekening van de arrangementstarieven aan de hand van een uitwerking van contactmomenten.
- Versterking van de kwaliteitsbepaling bij de inzet van dyslexie;

- Verduidelijking van het begrip contactmomenten t.b.v. het arrangement begeleiding individueel;
- Verduidelijking van de verschillen tussen het arrangement Begeleide Omgangsregeling Gerechtelijk en Vrijwillig;
- Definiëring van het maximum aantal bewoners bij het arrangement Gezinshuizen en het van toepassing verklaren van landelijke kwaliteitseisen op leveranciers van dit arrangement;
- Verduidelijking van het arrangement consultatie.

Samengevat richten deze aanpassingen zich vooral op het aanscherpen en verduidelijken van de huidige arrangementen. Geen principiële, beleidsmatige aanpassingen maar vooral gericht op een correcte toepassing ervan. Dit maakt een scherpere indicering van benodigde zorg mogelijk en versterkt daarmee tevens de sturingsmogelijkheden g op de kostenbeheersing.

Bijlage B_3 Kwaliteitseisen.

Vanaf 2021 moeten alle aanbieders, dus ook de “kleinere aanbieders/ZZP-ers”, voldoen aan certificeringseisen. Dit vormt een extra drempel voor contractering van nieuwe aanbieders. Op de nieuwe bepalingen omtrent maximalisatie van winsten en dividenduitkeringen en de beperking van het ondernemersloon voor vrijgevestigde zelfstandigen is al eerder ingegaan.

De solvabiliteitseis blijft voor 2022 gehandhaafd op 20% Het beoogde effect van deze eis is het weren van aanbieders die niet voldoende solvabel zijn om tegenvallers op te vangen. In de afgelopen jaren hebben burgers onzekerheden ervaren naar aanleiding van aanbieders die in faillissement of continuïteitsproblemen raakten.

Declaratieprotocol

Dit protocol refereert aan de stand van de administraties en landelijke iStandaarden van het moment en wordt periodiek geactualiseerd.. De vigerende versie van het protocol is steeds vindbaar op de website Jeugdhulp Zuid-Limburg.nl. In het declaratieprotocol zijn termijnen opgenomen waaraan zorgaanbieders moeten voldoen en die de grondslag bieden voor het handhaven op administratieve achterstanden.

Handhaving contractuele eisen

Zorgaanbieders die niet tijdig de opgevraagde informatie aanleveren of voldoen aan hun contractuele verplichtingen zullen hierop contractueel worden aangesproken en eventueel worden gesanctioneerd. Om dit ook juridisch afdwingbaar te maken zijn de boetebepalingen en de informatieplicht in de DVO voor incidentele controles sinds 2019 al uitgebreid. Dit beleid wordt in

2022 doorgezet, zij het dat de stuurgroep heeft besloten de sanctionering bij administratieve achterstanden op te schorten in verband met problemen in de handhaving, met name bij de vaststelling van de mate van verwijtbaarheid voor het ontstaan van deze achterstanden. Daarnaast is het voor de beide DVO's jeugd mogelijk materiële controles bij de zorgaanbieders uit te voeren.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Ten aanzien van het thema duurzaamheid wordt opgemerkt dat het gemeentelijk beleid ten aanzien van social return (bijlage B_8) deel uitmaakt van de contractafspraken met zorgaanbieders.

Zorgaanbieders maken met de projectleider social return nadere afspraken hoe zij hieraan invulling kunnen geven.

Ook andere aspecten m.b.t. duurzaam inkopen in het sociaal domein zullen bij de implementatie van de nieuwe inkoopstrategieën in 2023 via het Transformatieplan Jeugd 2023 worden meegenomen in de doorontwikkeling Inkoop Sociaal Domein Zuid-Limburg. Hierbij zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij de gemeentelijke uitgangspunten van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI-Duurzaam Inkopen).

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Ten behoeve van het contractmanagement wordt door het Inkoopteam Sociaal Domein sinds 2017 gebruik gemaakt van Negometrix. Dit is een digitaal platform waarop zorgaanbieders alle relevante contractstukken digitaal kunnen uploaden, invullen en doorsturen. Dit leidt tot een substantiële reductie van de administratieve last zowel bij het Inkoopteam Sociaal Domein als bij zorgaanbieders tijdens de formele contracteringfase.

8. Financiën

De tarieven jeugdhulp worden geïndexeerd conform de bijgestelde indexcijfers van de Nza. Uw college is hierover geïnformeerd met een collegememo op 27 november 2021.

Afhankelijk van de mix tussen personele en materiële kosten betekent dit voor de verschillende productgroepen Ambulante jeugdhulp, Begeleiding/behandeling groep en Jeugdhulp met verblijf een

indexpercentage van respectievelijk 3,63 %, 3,49 % en 3,27 %. Daarnaast is een aantal tarieven herberekend en bijgesteld.

Op basis van de realisatie 2021 (prognose monitor Sociaal Domein) kan een indicatie worden gegeven van de kostenstijging als gevolg van de indexering. Uitgaande van de verhouding tussen verschillende productgroepen Ambulant, Groep en Verblijf van 54% / 20% / 26% bedraagt de kostenstijging t.o.v. 2021 ca. **€ 1,216 mln.**

Deels wordt deze kostenstijging gecompenseerd door extra rijksmiddelen als gevolg van een 2^e Kamermotie m.b.t. de salarissen in de zorg. Bij de decembercirculaire wordt hiervoor landelijk € 94 mln. naar gemeenten overgeheveld voor Jeugd en Wmo. Voor Maastricht is dat ca. € 0,6 mln. waarvan **€ 0,206 mln.** voor Jeugd. Daarnaast zal er nog een indexering van de budgetten in de gemeentelijke programmabegroting plaatsvinden. Deze wordt berekend als duidelijk is wat de kostenstijging gemeentepersoneel o.b.v. de definitieve CAO bedraagt. Begin 2022 wordt hierover duidelijkheid verwacht. Vooralnog wordt uitgegaan van een gemeentelijke indexering van 1,4%. Op het jeugdbudget is dat ca. **€ 0,485 mln.**

Dit betekent dat vooralsnog ca. € 0,505 mln. binnen het jeugdbudget moet worden opgevangen. Dit komt bovenop de reeds ingeboekte oplopende taakstelling. Door maandelijks de ontwikkeling van volume en kosten te monitoren en te bespreken met de toegangen (zowel gemeentelijk en als alternatieve route via huisarts en GI) wordt hierop gestuurd. Bij het eerste uitvoeringsbeeld 2022 en in de kaderbrief 2022 voor de jaren 2023 en verder wordt inzicht gegeven in de invulling van deze aanvullende taakstelling als gevolg van de hogere indexering.

Tot slot volgt een cijfermatige samenvattende opstelling voor een goed in- en overzicht:

	% van prognose Jeugd 2021 (o.b.v. verdeling in collegevoorstel 2020)	Schatting bedrag waarover te indexeren	% indexering	Bedrag aan indexering
Prognose jeugd 2021 conform Monitor SD		€ 34,650 mln. (100%) *		
Ambulant	54%	€ 18,711 mln.	3,63%	€ 0,679 mln.
Groep	20%	€ 6,930 mln.	3,49%	€ 0,242 mln.
Verblijf	26%	€ 9,009 mln.	3,27%	€ 0,295 mln.

Totaal te indexeren				€ 1,216 mln.
Dekking begroting centrale index 2022				€ 0,485 mln.
Dekking decembercirculaire				€ 0,206 mln.
Resterend structureel tekort op index				€ 0,505 mln.

* Pagina 26 Monitor Sociaal Domein, onderdelen ZIN en Landelijke Inkoop/maatwerk.

9. Aanbestedingen

Ook voor 2022 zijn de voorliggende voorstellen in overleg met zorgaanbieders tot stand gekomen via het proces van bestuurlijk aanbesteden, tegenwoordig Open House genoemd. Daarbij is een dialoog met de zorgaanbieders mogelijk over de voorwaarden waaronder zij hun diensten aanbieden, zolang deze niet leidt tot een ongelijke behandeling van een of meerdere zorgaanbieders. De gemeente heeft, in dialoog met de zorgaanbieders via de ontwikkeltafels conform het proces van bestuurlijk aanbesteden, geschiktheidseisen en minimumeisen (zoals de prijs, opleidingseisen en certificering) opgesteld. Vervolgens kunnen zorgaanbieders gedurende de periode dat de Open House open staat, inschrijven. Indien de inschrijving voldoet aan de gestelde geschiktheidseisen en minimumeisen wordt er een dienstverleningsovereenkomst met de zorgaanbieder gesloten. Eenmaal gecontracteerd kan de zorgaanbieder niet meer onderhandelen over de voorwaarden. De gecontracteerde zorgaanbieder heeft geen omzetgarantie. Omzet ontstaat pas nadat een jeugdige is doorverwezen naar de gecontracteerde zorgaanbieder.

10. Participatie tot heden

Via het proces van bestuurlijk aanbesteden zijn zorgaanbieders geïnformeerd over de totstandkoming van deze voorstellen. In het voorjaar hebben aanbieders, gemeentelijke toegangen en beleid knelpunten en oplossingen in de uitvoering kunnen aangeven. Deze pasten niet allemaal even goed in een beleidsarme aanpak van de open house 2022. Veel van de oplossingsrichtingen uit deze uitvraag vergen een systeemaanpassing en zijn daarom meegegeven aan de werkgroepen die met de uitvoering van het Transformatieplan 2023 zijn belast. Een aantal van de wel bruikbare suggesties had betrekking op de tekstuele verduidelijking/aanscherping van de arrangementbeschrijvingen en zijn daarin meegenomen.

De programmagroep Jeugd en de stuurgroep Jeugd zijn betrokken bij het ontwikkelen van de voorliggende aanpassingen in de contractstukken. Tevens heeft de regionale, ambtelijke werkgroep bekostiging, bestaande uit vertegenwoordigers van de toegang, inkoop en beleid, meegedacht over de herberekening van de zorgtarieven 2022 of de indexering ervan. Voor dit technische traject is Transitiepartners ingehuurd. Dit bureau heeft een brede landelijke kennis van de zorgmarkt en daarin gehanteerde tarieven.

Tijdens de Ontwikkelafels van 28 mei 2021 en 17 september 2021 evenals de daaraan verbonden virtuele ontwikkelafel is - net als eerdere jaren - kritiek geuit op het degressieve tarief maar ook dit is een onderdeel van de bekostigingssystematiek dat ook voor 2022 gehandhaafd blijft. Wel is toegezegd dat bij de doorontwikkeling van de inkoopstrategie van de verblijfsarrangementen de noodzaak tot handhaving van het degressief tarief in de bekostiging wordt meegenomen.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de verlenging van de DVO Begeleiding Jeugdhulp tot 01-01-2023;
2. In te stemmen met de voorgestelde aanpassingen inkoop jeugdhulp 2022 voor de DVO's Jeugdhulp en Begeleiding Jeugd en daartoe de gewijzigde bijlagen bij de DVO's voor 2022 vast te stellen (bijlagen B_1 tot en met B_7);
3. In te stemmen met indexering van de tarieven per 01-01-2022 op basis van de OVA en de PPC-index omtrent materiële kosten (Ambulant 3,63%, Groepsbegeleiding en groepsbehandeling 3,49%, Verblijf 3,27% en Consultatie 3,87%) (bijlagen B_1 en B_2)
4. In te stemmen met de herberekende tarieven 2022 (Bijlage B_8)

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na besluitvorming door het college worden deze besluiten geëffectueerd naar geactualiseerde contracten tussen gemeenten en zorgaanbieders ingaande 2022.